

Roční zúčtování daně Daňové přiznání k DzPFO

Upravená a doplněná prezentace P. Valoucha

Filip Hampl

filip.hampl@mail.muni.cz

MPF_PRDA, 28. 2. 2019

Motto dnešní přednášky:

„Jen hlupák platí něco, co platit nemusí. Jen blbec platí daně, které platit nemusí.“

Úvod

- Po skončení roku je velmi často možné dostat vrácenu část daní (záloh, někdy i srážkových – viz § 36 odst. 7 ZDP), které byly zaplacený v průběhu roku.
- Nejjednodušší možností zaměstnance, jak za určitých podmínek získat zpět část uhrazené zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti po skončení zdaňovacího období, představuje **roční zúčtování záloh na daň z příjmů FO ze závislé činnosti a daňového zvýhodnění**.
- Druhou možností je podání **daňového přiznání**.
- Při ročním zúčtování se postupuje podle **§ 38ch a § 35d odst. 6 – 9 ZDP**.

Roční zúčtování daně I:

Komu může být roční zúčtování provedeno?

- Roční zúčtování daně může být provedeno:
 - Zaměstnanci, který měl celý rok **pouze jednoho zaměstnavatele** a podepsal u něj prohlášení.
 - Zaměstnanci, který měl v průběhu roku **více zaměstnavatelů po sobě**, a u **všech** podepsal prohlášení.
 - Zaměstnanci, který měl **souběžně i dva zaměstnavatele**, ale u zaměstnavatele, u kterého neměl podepsáno prohlášení, nedosáhl jeho měsíční příjem z DPP více než 10 000 Kč (tzn. že byl zdaněn srážkovou daní), nově i pro příjmy do 2 500 Kč.
- Zaměstnanec **ale nesmí mít příjmy daněné solidární daní (celkové roční)** – potom povinnost podat daňové přiznání dle § 38g odst. 4 ZDP
 - + nově také pokud jsou splněny podmínky pro podání DP dle § 38g odst. 5 a 6.

Roční zúčtování daně II:

Žádost o roční zúčtování daně

- O roční zúčtování daně žádá zaměstnanec písemně na formuláři prohlášení zaměstnavatele (posledního zaměstnavatele).
- Roční zúčtování je **právem** zaměstnance, který nemá povinnost podat daňové přiznání (**pasivita se ale nemusí vyplatit** – viz dále).
- Žádost musí podat nejpozději do **15. února** (!! § 33 DŘ).
- K tomuto datu musí zaměstnanec zaměstnavateli také předložit potvrzení o příjmech (§ 38ch odst. 3 ZDP) od všech předchozích zaměstnavatelů, jinak zaměstnavatel zúčtování neprovede.
- **POZOR!!!** Dva souběžné zálohově zdaňované příjmy ze závislé činnosti zakládají povinnost podat daňové přiznání. Totéž platí i pro jeden příjem zdaňovaný zálohově při nepodepsaném prohlášení.

Roční zúčtování III:

Kdo a jak provádí roční zúčtování?

- Roční zúčtování provádí **poslední zaměstnavatel**, a to na základě žádosti a příslušných dokladů (§ 38k odst. 5 a § 38l ZDP):
 - potvrzení o zdanitelných příjmech od všech předchozích zaměstnavatelů
 - doklady/prohlášení prokazující nárok na slevu na manžela/manželku a slevu za umístění dítěte
 - doklady prokazujících nárok na nezdánitelné části základu daně dle § 15 ZDP
- Roční zúčtování musí být provedeno **nejpozději do 31. března** následujícího roku.
- Pro zaměstnance je důležité, že případný **nedoplatek z ročního zúčtování se nedoplácí!!!** Přeplatek zaměstnavatel vrátí zaměstnanci nejpozději při zúčtování mzdy za březen, pokud přesáhne 50 Kč, vzhledem ke správci daně postupuje stejně jako v případě měsíčních daňových bonusů.

Roční zúčtování IV: Proč obvykle končí roční zúčtování přeplatkem?

1. Nezdánitelnou část základu daně z příjmů dle § 15 ZDP nelze uplatňovat měsíčně, nýbrž jen ročně (a to počínaje rokem 2006).
2. Některé slevy na dani dle § 35ba ZDP lze uplatnit jen ročně – tj. sleva na manžela (manželku, sleva za umístění dítěte).
3. Měsíční základ daně se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru (výjimečně celé koruny nahoru), roční základ daně se zaokrouhlí na celé stokoruny dolů (§ 16 ZDP).

Nezdanitelná část základu daně dle § 15 ZDP I

- **§ 15 odst. 1:** bezúplatná plnění
 - určité dary (nově bezúplatná plnění) poskytnuté určitým subjektům za určitým účelem, pokud převyší alespoň **2 %** ze základu daně **nebo** dosáhnou **alespoň 1 000 Kč** (součet hodnoty všech poskytnutých bezúplatných plnění), **max. do výše 15 %** ze základu daně,
 - každý dárcovský (tzv. bezpříspěvkový) odběr krve: **3 000 Kč**,
 - každý dárcovský odběr orgánu/krvetvorných buněk: **20 000 Kč**.
- **§ 15 odst. 3 a 4:** úroky zaplacené z úvěru ze stavebního spoření či z hypotečního úvěru (snížené o příp. státní podporu), je-li úvěr použit k financování bytových potřeb poplatníka – **max. do výše 300 000 Kč** za společně hospodařící domácnost
 - !! nutnost krátit při platbě po necelé zdaňovací období.

Nezdanitelná část základu daně dle § 15 ZDP II

- **§ 15 odst. 5:** Placené příspěvky na penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření snížené o část příspěvků, u nichž v daném měsíci vznikl nárok na státní příspěvek; **max. do výše 24 000 Kč** za zdaňovací období.
- **§ 15 odst. 6:** Zaplacené pojistné na soukromé životní pojištění za podmínek tohoto ustanovení (zejm. podmínka: **2 x 60** + nesmí být umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy – zpřísnění podmínek od 2015); **max. do výše 24 000 Kč** za zdaňovací období.
- **§ 15 odst. 7:** Zaplacené příspěvky odborové organizaci **do výše 1,5 %** zdanitelných příjmů podle § 6 ZDP (s výjimkou příjmů podle § 6 ZDP zdaněných zvláštní sazbou daně srážkou), **max. však do výše 3 000 Kč** za zdaňovací období.

Nezdanitelná část základu daně dle § 15 ZDP III

- **§ 15 odst. 8:** Úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání (max. 10 000, 13 000, resp. 15 000 Kč) – zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb.
- **Na rozdíl od slev na dani se tyto částky odčítají od základu daně před vlastním výpočtem daně, nikoliv od daně samotné!!!**
 - ⇒ tzn. nezdanitelná část ZD např. 10 000 Kč = daňová úspora 1 500 Kč.

Roční zúčtování V:

Postup ročního zúčtování daně

- Zaměstnavatel při ročním zúčtování počítá za zaměstnance jeho celkovou roční daňovou povinnost, kterou porovnává s výší průběžně uhrazených záloh na daň a případně vyplacených daňových bonusů.
- Vzniklý rozdíl je potom **přeplatkem** (na zálohách bylo zaplaceno více, než činí roční daňová povinnost) či **nedoplatkem** (opak, nedoplatek se však neplatí).
- Roční daňová povinnost se počítá v souladu s § 16 a případně § 16a ZDP.

Sazba daně dle § 16 a § 16a ZDP

- Počínaje rokem 2008 se dle § 16 ZDP při ročním zúčtování daně využije rovná sazba daně ve výši 15 %, a to bez ohledu na výši základu daně.
- Zároveň je ale nutno pamatovat i na § 16a a případně zohlednit i tzv. **solidární zvýšení daně** dle § 16a ZDP.

Solidární zvýšení daně § 16a ZDP

- Solidární zvýšení daně činí 7 % z kladného rozdílu mezi
 - a) součtem příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 ZDP a dílčího základu daně (P-V) podle § 7 ZDP
 - a
 - b) 48násobkem průměrné mzdy (tj. 1 569 552 Kč pro rok 2019)
- Vykáže-li poplatník u příjmů dle § 7 ZDP daňovou ztrátu ($P < V$), lze o ni pro účely výpočtu solidárního zvýšení daně snížit příjmy zahrnované do dílčího základu daně podle § 6 ZDP.

Příklad 1

Pan Šprňa se v březnu 2019 oženil. Jeho manželka po celý rok neměla zdanitelné příjmy.

Pan Šprňa pracuje jako technický ředitel, přičemž jeho celkový roční příjem za rok 2019 činil **480 000 Kč**, sražené pojistné činilo **52 800 Kč**, zálohy na daň činily **60 000 Kč**.

Pan Šprňa si pořídil v roce 2012 nový byt, který financuje prostřednictvím hypotečního úvěru a na úrocích zaplatil v roce 2019 celkem **25 000 Kč**.

Dále si platí příspěvky na penzijní připojištění ve výši **2 000 Kč** měsíčně a je také bezpříspěvkovým dárcem krve, přičemž v roce 2019 daroval krev celkem **2x**.

Jak provede zaměstnavatel roční zúčtování daně, a jak toto zúčtování pro pana Šprňu dopadne?

Příklad 1 – řešení I

Zaměstnavatel musí nejprve zjistit základ daně podle § 16 ZDP, ten bude vypočten takto: $480\ 000 \times 1,34$ (přesný postup je takový, že se samostatně počítá ZP a SP a zaokrouhuje se na celé Kč nahoru) = **643 200 Kč.**

Od této částky bude odečtena nezdanitelná část základu daně podle § 15 ZDP, v našem případě úroky z úvěru ve výši **25 000 Kč**, příspěvky na penzijní připojištění ve výši **12 000 Kč** a **2 x 3 000 Kč** za dárcovství krve.

Základ daně podle § 16 ZDP tak činí:

$643\ 200 - 25\ 000 - 12\ 000 - 6\ 000 =$ **600 200 Kč.**

Z této částky se vypočte daň podle § 16 ZDP, která činí **90 030 Kč.**

Z této částky pak budou uplatněny slevy na dani podle § 35ba ZDP.

Příklad 1 – řešení II

Uplatněny budou základní sleva ve výši 24 840 Kč a dále sleva na manželku bez vlastních příjmů ve výši 24 840 Kč, ovšem z této částky může být uplatněno pouze 9/12, neboť první tři měsíce v roce nebyla splněna podmínka § 35ba odst. 3 ZDP.

Roční daň po slevách tak činí $90\ 030 - 24\ 840 - 18\ 630 = \mathbf{46\ 560\ Kč}$.

Výsledkem ročního zúčtování je rozdíl mezi zaplacenými zálohami na daň a výsledkem ročního zúčtování ve výši $60\ 000 - 46\ 560 = \mathbf{13\ 440\ Kč}$.

Jedná se o přeplatek, který bude panu Šprňovi vrácen nejpozději ve vyúčtování mzdy za březen následujícího roku.

Příklad 2

Slečna Svobodná je svobodnou matkou 3leté dcerky Klárky.

Pracuje jako švadlena a v roce 2019 si vydělala **90 000 Kč**, sražené pojistné činilo **9 900 Kč**, v průběhu roku jí byla sražena záloha na daň ve výši **2 120 Kč**, a zároveň jí v průběhu roku byl vyplacen daňový bonus na dítě v celkové výši **715 Kč**.

Jakým způsobem provede zaměstnavatel její roční zúčtování daně a s jakým výsledkem?

Příklad 2 – řešení I

V tomto případě postupuje zaměstnavatel při ročním zúčtování podle § 35d odst. 6 – 9 ZDP. Opět se nejprve vypočte roční daň podle § 16 ZDP, v našem případě činí základ daně: $90\ 000 \times 1,34 = 120\ 600$.

Daň před uplatněním slev činí: $120\ 600 \times 0,15 = 18\ 090$ Kč.

Nyní se uplatní veškeré slevy podle § 35ba ZDP (v našem případě základní) ve výši 24 840 Kč a dále se spočte, kolik z daňového zvýhodnění na dítě činí sleva na dani a kolik daňový bonus.

Jelikož již po snížení o slevu na dani na poplatníka je **celková daňová povinnost 0 Kč, celková částka daňového zvýhodnění na dítě je daňovým bonusem.**

Daňový roční bonus na dítě potom činí 15 204 Kč (lze jej vyplatit, neboť příjmy převýšily šestinásobek minimální mzdy).

Příklad 2 – řešení II

Dále se postupuje podle § 35d odst. 7 ZDP.

Nejprve se porovná roční daň po slevách dle § 35ba a § 35c (0 Kč) se zálohami na daň zaplacenými v průběhu roku (2 120 Kč), tzn. že v této části zúčtování vznikl přeplatek ve výši 2 120 Kč.

Dále se porovnávají celkový roční bonus (15 204 Kč) s bonusem již vyplacným v průběhu roku (715 Kč), tento rozdíl činí 14 489 Kč,

Jelikož v tomto případě je roční bonus vyšší než bonus již vyplacený v průběhu roku, zvýší se o tuto částku přeplatek na dani po slevě, čili celkovým výsledkem zúčtování je částka **2 120 + 14 489 = 16 609 Kč**.

Daňové přiznání I:

Povinnost podat daňové přiznání § 38g ZDP

- Povinnost podat DP k DzPFO upravuje **§ 38g ZDP**.
- Povinnost vzniká v okamžiku, kdy **má poplatník příjmy vyšší než 15 000 Kč** s výjimkou některých variant příjmů podle § 6 ZDP.
- Povinnost může vzniknout i tehdy, kdy poplatník **nemá příjmy vyšší než 15 000 Kč, avšak vykazuje daňovou ztrátu**.
- V případě zaměstnanců kromě již zmíněných případů vzniká povinnost podat daňové přiznání v okamžiku, kdy mají další zdanitelné příjmy podle § 7 – 10 ZDP **vyšší než 6 000 Kč** (podrobně viz § 38g odst. 2 ZDP),
- Daňové přiznání podává také daňový nerezident uplatňující slevy na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) – e) a g) ZDP a daňové zvýhodnění nebo nezdanitelnou část základu daně (další podmínky viz § 38g ZDP).
- Nově také při danění **solidární daní** a v případech dle § 38g odst. 5 a 6.

Daňové přiznání II:

Lhůta pro podání daňového přiznání

Způsob a forma podání daňového přiznání

Jakému správci daně se podává

- viz zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
- viz studijní texty k předmětu MPF_PRFI Právo a finance dostupné na <http://pravoef.econ.muni.cz/>

MUNI
ECON

Děkuji za pozornost

OTÁZKY???